

องค์ประกอบการแสดงลิเกคณะพรเทพ พรทวี

นางกรองแก้ว แรงเพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาดุริยางค์ไทย ภาควิชาดุริยางคศิลป์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

COMPONENTS OF LIKEAY PERFORMANCE BY
PORNTHEP PORNTHAWEE' S TROUPE

Mrs. Klongkaew Rangpet

A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Thai Music

Department of Music

Faculty of Fine and Applied Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

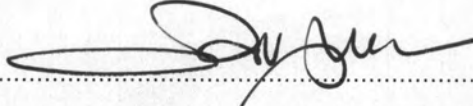
Copyright of Chulalongkorn University

491951

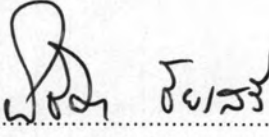
หัวข้อวิทยานิพนธ์   องค์ประกอบการแสดงลิเกคณะพรเทพ พรทวี
โดย   นางกรองแก้ว แรงเพ็ชร
สาขาวิชา   ดุริยางค์ไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา   รองศาสตราจารย์ ดร.บุษกร สำโรงทอง

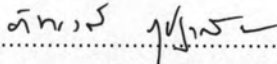
คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

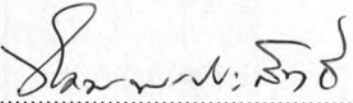

..... คณะบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์)

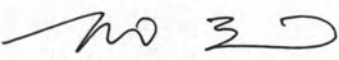
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์พิชิต ชัยไธร์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุษกร สำโรงทอง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัคม พรประสิทธิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.พรประสิทธิ์ เผ่าสวัสดิ์)

กรองแก้ว แรงพีชร์ : องค์ประกอบการแสดงลิเกคณะพรเทพ พรทวี (COMPONENTS OF LIKEAY PERFORMANCE BY PORNTHEP PORNTHAWEE' S TROUPE)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.บุษกร สำโรงทอง, 159 หน้า.

ผลการศึกษาด้านชีวประวัติ และผลงานของพรเทพ พรทวี ทำให้ทราบว่าพรเทพ พรทวี นั้นเป็นศิลปินที่ได้เรียนรู้ และได้รับการถ่ายทอดศิลปะการแสดงมาจากบิดา ครูอาจารย์ และยังได้สั่งสมประสบการณ์มาเป็นเวลายาวนาน จนสามารถแสดงออก เผยแพร่สู่ประชาชนให้ซาบซึ้งถึงคุณค่าของศิลปะพื้นบ้านแขนงนี้ได้เป็นอย่างดี เชี่ยวชาญ มีการสร้างสรรค์ ประยุกต์ผลงานให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสถานการณ์และยุคสมัยจนเป็นที่ยอมรับของสังคมอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน และยังเป็นผู้ฝึกหัด สืบทอดศิลปะการแสดงลิเกให้แก่ลูกหลาน และเยาวชนผู้สนใจจำนวนมาก

ผลการศึกษาด้านองค์ประกอบและรูปแบบในการแสดง ลิเกของคณะพรเทพ พรทวี ครั้งนี้ทำให้ทราบว่าคณะพรเทพ พรทวี มีองค์ประกอบสำคัญ ที่ทำให้สามารถสร้างสรรค์ผลงานการแสดงออกมาได้ จนเป็นที่ประทับใจของผู้ชมอย่างมาก ได้แก่ บุคลากรผู้ร่วมงานฝ่ายต่าง ๆ ในคณะ คนตรี และเพลงที่ใช้ประกอบการแสดง การร้อง การเจรจา และการรำ เนื้อหาที่ใช้ในการแสดงแต่ละครั้ง เครื่องแต่งกาย เวที ฉาก แสง สี เสียง รวมทั้งระบบการบริหารจัดการด้วย ลิเกคณะพรเทพ พรทวินั้น มีรูปแบบการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งประกอบด้วยขนบ และความเชื่อเกี่ยวกับการแสดง เช่น มีการไหว้ครูก่อนการแสดงลิเก การจัดพิธีไหว้ครูประจำปี การแสดงความเคารพต่อผู้อาวุโส และความเชื่อเกี่ยวกับการสร้างความนิยมนแก่คนดู สำหรับวิธีการและขั้นตอนการแสดงของคณะนั้น เริ่มต้นด้วยการ โหมโรง การรำถวายมือ การออกแขก การแสดง และจบลงด้วยการลาโรง

ผลการวิจัย พบว่าเพลงรานิเกลิง ของลิเกคณะพรเทพ พรทวี เป็นเพลงที่มีความไพเราะ กลอนเพลงจัดอยู่ในระดับกลางไม่โหดโผนมากนัก เพลงรานิเกลิง เป็นบทเพลงเฉพาะที่มีปรากฏอยู่แต่ในการแสดงลิเกเพียงเท่านั้น ใช้สำหรับบรรเลงนำหรือส่งร้อง และบรรเลงรับร้องตอนท้าย จัดว่ามีความเหมาะสมอย่างกลมกลืน ก่อให้เกิดความไพเราะ มีความนุ่มนวลเข้มข้นในกลอนเพลง และมีความหลากหลาย จึงประจักษ์ได้ว่า เพลงรานิเกลิงเป็นผลงานที่ดีต่อวงการดนตรีไทย ซึ่งควรค่าแก่การอนุรักษ์ยิ่งสืบไป

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ไทย

ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4887035235 : MAJOR THAI MUSIC

KEYWORD: LIKEAY

KLONGKAEW RANGPET: COMPONENTS OF LIKEAY PERFORMANCE
BY PORNTHEP PORNTHAWEE' S TROUPE

THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF.BUSSAKORN SUMRONGTHONG,
Ph.D.,159 pp.

The findings of his life history show that Pornthep Pornthawee is an artist who gained knowledge of Likeay performance through private learning and practices under the tutelage of hit father. He became a professional performer who also collected knowledge through hands-on experience.He was able to demonstrate his skills before the audience's eyes and cultivate them to appreciate the value of folk art. He was also capable of creating and adapting his performance to connect with the daily life current situation. He has taught a young group of youths to play Likeay performance.

The researcher results show that elements and forms of Porntheps' Likeay performance include music accompaniment,staff members,songs,singing,speech, Dancing,stories,costumes,stage,lighting,and management.The Pornthep Pornthawee troupe developed his own style of performance which involved the traditional belief of paying homage to teachers before each performance, paying respect to seniority,and charming the audience.The steps of Likeay performance began with the overture,ram thawai meu,ok-khak,the performance,and finale.

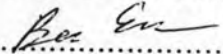
The transcription shows that the majority of songs used in Likeay performance Were dirived from traditional music repertoire but they were adapted to suit the Likeay performance. Some songs are shortened because Likeay performance was shorter than traditional Lakhon and it progressed faster then Lakhon performance.

Department of Music

Field of Study Thai Music

Academic Year 2006

Student's Singnature.....

Advisor's Singnature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง องค์ประกอบการแสดงลิเก คณะพรเทพ พรทวี ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วย ความช่วยเหลือ และความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ ดร. นุชกร ลำโรงทอง อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนตรวจทานแก้ไข ในการทำวิทยานิพนธ์มาตั้งแต่ต้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์พิชิต ชัยเสรี ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ คำแนะนำ แก้ไขความกระ่าง แก่ผู้วิจัยอย่างอบอุนตลอดมา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรกรณ์ รอดช้างเผื่อน ผู้ให้ คำแนะนำหัวข้อในการสัมภาษณ์งานวิจัยครั้งนี้ และกรรมการคุมสอบประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรวดี ภูชฎาภิรมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำคม พรประสิทธิ์ อาจารย์ ดร.พรประพิศร์ เผ่าสวัสดิ์

ท่านผู้อำนวยการวสาสนา บุญญาพิทักษ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี ที่ให้โอกาส ทางการศึกษา ให้คำแนะนำปรึกษาในทุกด้าน คณาจารย์ภาคดุริยางค์ไทย วิทยาลัยนาฏศิลปสุพรรณบุรี รวมทั้งเพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาดุริยางค์ไทยทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง อาจารย์ณรงค์ฤทธิ์ ลงปิ่น ผู้ให้ความรู้เรื่องโน้ต ดร.ดวงเดือน สดแสงจันทร์ ผู้ช่วยเหลือในเรื่องการเขียนโน้ต และเป็น กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

คุณสมบูรณ์ แยมลี (พรเทพ พรทวี) และชาวคณะพรเทพ พรทวี ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน และเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำ วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ อาจารย์มณี เทพชาวมธุ ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และ ให้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ในการจัดทำวิทยานิพนธ์มาตั้งแต่ต้น จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณนิศยา อ่อนทอง ผู้ซึ่งให้ได้ทุกอย่างในช่วงเวลาที่เรียนและทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

กราบระลึกพระคุณคุณพ่อเสนาะ อินทร์เอี่ยม ผู้ล่วงลับ ขอกราบขอบพระคุณคุณแม่บุญเรือน ครอบครัวยุอารีย์ คุณชำนานู คุณชนวิวัฒน์ คุณบังอร คุณสำเนา คุณดาวรุ่ง คุณสุชาติ รวมถึงครอบครัว คุณพิสูจน์ และหลาน ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย คุณชุมพล แรงเพชร คู่ชีวิตที่เป็น “ผู้ให้” ในทุกสิ่ง ทุกอย่างด้วยดีตลอดมา ทั้งกำลังใจ กำลังทรัพย์ ความรัก ความห่วงใย ความอบอุน สนับสนุนทุกด้าน รวมถึงเด็กหญิงพรพิมล และเด็กหญิงพิมพ์พรรณ แรงเพชร ซึ่งเป็นแรงใจสำคัญที่ทำให้ผลงานวิจัยครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ และกราบขออภัย ที่มีได้เอ่ยนามมา ณ โอกาสนี้ ขอกราบระลึกถึงคุณครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้แก่ ผู้วิจัยมาตั้งแต่ชั้นอนุบาล จนถึงระดับปริญญาโท

ท้ายสุดนี้ ขออำนาจบุญบารมี สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก รวมถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์แห่งองค์ พระพิฆเนศ โปรดประทานพร ให้แก่ทุกท่านประสบผลสำเร็จในสิ่งที่ปรารถนาทุกประการ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฑ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 ชีวิตประวัติ และผลงานของพรเทพ พรทวี.....	10
2.1 ประวัติชีวิต.....	10
2.2 ประวัติการศึกษา.....	12
2.3 บุคลิก ลักษณะ และการดำรงชีวิตในปัจจุบัน	14
2.4 ชีวิตการแสดง และการรับใช้สังคม.....	18
2.4.1 ก้าวสู่เวทีชีวิตโลก.....	18
2.4.2 จุดพลิกผันของชีวิต.....	20
2.4.3 จุดเริ่มต้นของคณะพรเทพ พรทวี.....	21
2.4.4 การบริหารงานในคณะ.....	22
2.4.5 การอนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย.....	24
2.4.6 การทำคุณประโยชน์เพื่อสังคม.....	27

2.4.7 การสร้างสรรค์และเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชน.....	29
2.4.8 รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ.....	32
สรุป.....	36
บทที่ 3 องค์ประกอบ และรูปแบบในการแสดงลิเกของคณะพรเทพ พรทิว.....	39
3.1 องค์ประกอบในการแสดงลิเกของคณะพรเทพ พรทิว.....	39
3.1.1 บุคลากรผู้ร่วมงานในคณะพรเทพ พรทิว.....	42
1) ผู้แสดง.....	42
2) ผู้บรรเลงดนตรี.....	45
3) ผู้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเวที ฉาก แสง สี เสียง.....	46
4) ผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ.....	46
3.1.2 ดนตรีและเพลงที่ใช้ในการแสดงลิเก.....	47
1) ดนตรี.....	47
2) เพลง.....	49
3.1.3 การร้อง การเจรจา และการรำ.....	53
1) การร้องและเจรจา.....	53
2) การรำ.....	54
3.1.4 เรื่องที่ใช้แสดงลิเก.....	58
3.1.5 เครื่องแต่งกายลิเก.....	60
3.1.6 เวที ฉาก แสง สี เสียง.....	64
3.1.7 การบริหารจัดการคณะ.....	66
1) การติดต่อกับงานแสดง.....	66
2) การรับงานการแสดง.....	67
3) ประเภทของงานที่แสดง.....	69
4) รายได้และค่าใช้จ่ายในการแสดง.....	72
3.1.8 ปัจจัยที่ทำให้คณะลิเกมีชื่อเสียงและได้รับความนิยม.....	73

1) ผู้สนับสนุนการแสดงลิเก.....	73
2) การเผยแพร่การแสดงสู่สาธารณชน.....	80
3.2 รูปแบบในแสดงลิเกของคณะพรเทพ พรทวี.....	81
3.2.1 ขนบความเชื่อเกี่ยวกับการแสดง.....	83
1) การไหว้ครูก่อนการแสดง.....	83
2) การจัดพิธีไหว้ครูประจำปี.....	84
3) การแสดงความเคารพต่อผู้อาวุโส.....	86
4) ความเชื่อเกี่ยวกับการสร้างความนิยมแก่ผู้ชม.....	86
3.2.2 วิธีการและขั้นตอนของการแสดง.....	87
1) การโหมโรง.....	87
2) การรำถวายมือ.....	87
3) การออกแขก.....	89
4) การแสดง.....	92
4) การลาโรง.....	94
3.2.3 บทบาทและหน้าที่ของการแสดงลิเกที่ปรากฏในสังคมและวัฒนธรรม.....	94
1) บทบาทในการอนุรักษ์ เผยแพร่ และสืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย.....	94
2) บทบาทในการถ่ายทอดภูมิปัญญาไทย.....	95
3) บทบาทในการสะท้อนวิถีชีวิตความเป็นไทย.....	96
4) บทบาทในการสอนคุณธรรม จริยธรรม.....	97
3.2.4 กระบวนการสืบทอดและถ่ายทอดการแสดงของพรเทพ พรทวี.....	97
สรุป.....	100
บทที่ 4 วิเคราะห์บทเพลงรานิเกลิงที่ใช้ขับร้องประกอบการแสดงลิเกของพรเทพ พรทวี.....	103
สรุป.....	114
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	115

รายการอ้างอิง.....	122
ภาคผนวก.....	124
ภาคผนวก ตัวอย่างบทร้องที่ใช้ในการแสดงลิเกของคณะพรเทพ พรทวี.....	124
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	159

สารบัญภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
1. พรเทพ พรทวี ในปัจจุบัน.....	10
2. พรเทพ พรทวี ในปัจจุบัน.....	10
3. แผนที่แสดงการเดินทางไปบ้านพรเทพ พรทวี.....	17
4. บ้านพรเทพ พรทวี ในปัจจุบัน.....	17
5. พรเทพ พรทวี กับพี่สาวทั้ง 2 คน.....	18
6. พรเทพ พรทวี ในช่วงเริ่มต้นเป็นพระเอกลิเก.....	20
7. พรเทพ พรทวี ในช่วงเริ่มต้นเป็นพระเอกลิเก.....	20
8. พรเทพ พรทวี กับชาวคณะ ขณะแสดงหน้าเวที.....	24
9. พรเทพ พรทวี ร่วมกิจกรรมวันภาษาไทยแห่งชาติ ณ วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี.....	26
10. พรเทพ พรทวี จากการแสดงลิเกทรงเครื่องเรื่องพระอภัยมณี.....	26
11. พรเทพ พรทวี มอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียน.....	28
12. พรเทพ พรทวี นำอาหารไปแจกชาวบ้าน เมื่อเกิดอุทกภัยที่จังหวัดสิงห์บุรี.....	28
13. หน้าเว็บไซต์ คณะลิเกพรเทพ พรทวี.....	31
14. หน้าเว็บไซต์ คณะลิเกพรเทพ พรทวี.....	31
15. พรเทพ พรทวี ได้รับรางวัลผู้แสดงนำฝ่ายชายยอดเยี่ยม (พระเอก).....	34
16. พรเทพ พรทวี ร่วมรายการโทรทัศน์ ของคุณไทรภพ ติมปภัทร.....	34
17. พรเทพ พรทวี ร่วมกับวิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี จัดการแสดงลิเกการกุศล.....	35
18. พรเทพ พรทวี ให้สัมภาษณ์ผู้วิจัย.....	35
19. วงดนตรีที่ใช้บรรเลงประกอบการแสดงลิเก.....	49
20. การร้องและเจรจาของลิเก.....	53
21. การรำประกอบการแสดงลิเก.....	57
22. พรเทพ พรทวี ในชุดลิเกทรงเครื่อง.....	61
23. พรเทพ พรทวี ในชุดลิเกลูกบท.....	62
24. เครื่องแต่งกายลิเกในปัจจุบัน.....	63
25. เครื่องแต่งกายลิเกในปัจจุบัน.....	63
26. ฉากแบบเดิมที่เคยใช้.....	65

ภาพประกอบ	หน้า
27. ฉากแบบเดิมที่เคยใช้.....	65
28. ฉากแบบใหม่ที่ใช้ในปัจจุบัน.....	66
29. สมุดบันทึกงานการแสดงของคณะพรเทพ พรทวี.....	68
30. นางสมพร แยมสี่ ผู้รับงานของคณะพรเทพ พรทวี.....	68
31. ตัวอย่างหนังสือสัญญาการแสดง.....	69
32. ผู้ชมให้สัมภาษณ์ผู้วิจัย.....	77
33. ผู้ชมจากงานวัด.....	77
34. พระภคตฤาษี หรือพ่อแก่ ที่ชาวคณะคารพบูชา.....	83
35. พรเทพ พรทวี และผู้ใหญ่ในคณะทำพิธีไหว้ครูก่อนการแสดง.....	83
36. การจัดตั้งพระพุทธรูปและศิระเทพเจ้าในพิธีไหว้ครู.....	85
37. พิธีไหว้ครูเถกที่บ้านพรเทพ พรทวี.....	85
38. รำบูชาครูในพิธีไหว้ครูเถกของคณะพรเทพ พรทวี.....	86
39. รำถวายมือด้วยนักแสดงหญิงล้วนในเพลงช้า เพลงเร็ว ตามแบบนาฏศิลป์ไทย.....	88
40. รำถวายมือด้วยชุดการแสดงสี่ภาค.....	88
41. พรเทพ พรทวี ร้องเพลงออกแขกหลังโรง.....	91
42. การเดินแขกหน้าเวทีของเด็ก ๆ	92

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. ผู้แสดงในคณะพรเทพ พรทวิ.....	42
2. ผู้แสดงในคณะพรเทพ พรทวิ (ต่อ).....	43
3. ผู้บรรเลงดนตรีในคณะพรเทพ พรทวิ.....	45
4. ผู้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเวที ฉาก แสง สี เสียง.....	46
5. ผู้ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ในคณะพรเทพ พรทวิ.....	47
6. งานแสดงประจำปี 2549 ของคณะพรเทพ พรทวิ จำแนกตามลักษณะสถานที่จัดงาน.....	70
7. งานแสดงประจำปี 2549 ของคณะพรเทพ พรทวิ จำแนกจังหวัดที่เดินทางไปแสดง.....	71
8. อัตราค่าจ้างผู้แสดงและเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ของคณะพรเทพ พรทวิ.....	73

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
1. การสืบตระกูลของพรเทพ พรทวี.....	11
2. การสืบทอดศิลปะการแสดงลิเกของพรเทพ พรทวี.....	13
3. องค์ประกอบในการแสดงลิเกของคณะพรเทพ พรทวี.....	41
4. รูปแบบในการแสดงลิเกของคณะพรเทพ พรทวี.....	82